

**Календарно-тематичне планування уроків з етики для 6-го класу
за модельною навчальною програмою
авторів Олени Пометун, Тетяни Ремех, Вікторії Кришмарел
до підручника «Етика» авторів Людмили Давидюк, Анжели Мельник**

№	Дата	Тема уроку	Зміст теми (проблемні питання)	Поняття та терміни	Очікувані результати навчання
1-й СЕМЕСТР					
Вступ					
1.		Моральність і Ти	✓ Чому моральність є основою поведінки людини? ✓ У чому цінність моральних взаємин у суспільстві? ✓ Як будувати взаємини на основі моральних цінностей?	<i>Моральність, аморальність</i>	✓ Пригадує, що таке цінності, мораль, етика; ✓ пояснює, що таке моральність та аморальність; ✓ наводить приклади моральних відносин у суспільстві; ✓ пояснює, як будувати взаємини на основі моральних цінностей.
Розділ 1. Моральне підґрунтя людських стосунків					
2.		Добро і зло. Справедливість та моральний вибір	✓ Як розрізняти добрі і злі вчинки? ✓ У чому сутність справедливості? ✓ Що таке моральний вибір?	<i>Гуманізм, справедливість, моральний вибір</i>	✓ Пояснює, що таке гуманізм; ✓ розрізняє вчинок як добрий чи злий; ✓ висвітлює сутність справедливості та її значення для здійснення морального вибору; ✓ тлумачить основні поняття теми.

3.		Відповідальність як моральна риса. Почуття обов'язку	✓ У чому сутність відповідальності? ✓ Чи має людина бути відповідальною? ✓ У чому полягають обов'язки кожної людини?	<i>Відповідальність</i>	✓ Детально описує та характеризує відповідальність та почуття обов'язку як моральні чесноти; ✓ тлумачить основні поняття теми.
4.		Особиста честь та честь колективу	✓ Що таке особиста честь? ✓ У чому сутність поняття «честь колективу»? ✓ Як берегти власну честь та честь колективу?	<i>Честь</i>	✓ Описує честь як моральну рису, аналізує її особисті та колективні прояви; ✓ розуміє, як берегти власну честь та честь колективу; ✓ тлумачить основні поняття теми.
Розділ 2. Взаємодія та співпраця в житті людини та суспільства					
5.		Особистий простір людини	✓ Що таке особистий простір людини? ✓ Як поважати особистий простір іншої людини? ✓ Як протидіяти порушенням особистого простору?	<i>Особистий простір людини</i>	✓ Розрізняє складники особистого простору (інтимний, соціальний, публічний); ✓ поважає свій і чужий особистий простір під час спілкування; ✓ дотримується вимог щодо порушення особистого простору інших осіб;

					✓ виявляє порушення права на особистий простір та протидіє цьому; ✓ тлумачить поняття теми.
6.		Взаємодія та співпраця в житті людини і суспільства	✓ Яку роль відіграють взаємодія та співпраця в житті людини? ✓ Як проявляються взаємодія та співпраця людей у житті суспільства? ✓ Чому важлива співпраця заради національних інтересів?	<i>Взаємодія, співпраця, національні інтереси України</i>	✓ визначає способи власної співучасті в житті класу / закладу освіти / родини / місцевої спільноти; ✓ пояснює, як досягти успіху у спільній діяльності; ✓ розуміє та пояснює, чому важлива співпраця заради національних інтересів; ✓ тлумачить поняття теми.
7.		Толерантність	✓ Що таке толерантність? ✓ Чи мають взаємодіяти люди з відмінними ідеями та цінностями? ✓ Як протидіяти утискам за певною ознакою?	<i>Толерантність, нетерпимість, утиск</i>	✓ пояснює, що таке толерантність, називає її прояви у власному житті та житті суспільства; ✓ розрізняє нетерпимість та утиски, називає кроки протистояння їм; ✓ тлумачить поняття теми.
8.		Приязнь. Порозуміння між людьми	✓ У чому цінність приязні й порозуміння між людьми? ✓ Як виявляти підтримку у взаєминах?	<i>Приязнь, порозуміння, жертовність</i>	✓ Описує значення порозуміння та взаємопідтримки; ✓ наводить приклади жертовних учинків;

			✓ Чи потрібна сьогодні жертівність?		✓ пояснює, чи потрібна сьогодні жертівність; ✓ тлумачить поняття теми.
2-й СЕМЕСТР					
Розділ 3. Світ людських взаємин					
9.		Людина в соціумі	✓ Як людина проявляє себе в соціумі? ✓ Як проявляється взаємодія в родинному колі? ✓ Як пов'язані мої інтереси, інтереси класної та інших спільнот, місцевої громади, країни?	<i>Соціум</i>	✓ Розуміє, як людина проявляє себе в соціумі; ✓ пояснює вплив вчинків окремої людини на її найближче оточення, місцеву громаду, Україну та світ; ✓ описує способи взаємодії з найближчим оточенням; ✓ пояснює значення взаємоповаги, підтримки та дотримання обов'язків у родинній взаємодії; ✓ бере до уваги і зважає у власній поведінці на інтереси класної та інших спільнот, до яких належить; ✓ тлумачить поняття теми.
10.		Відповідальна і безпечна поведінка	✓ Яку поведінку вважають відповідальною і безпечною? ✓ Як можна впливати на поведінку людини?	<i>Відповідальна поведінка, безпечна поведінка, авторитет,</i>	✓ Називає способи впливу на поведінку людей, ілюструє прикладами; ✓ розрізняє ситуації, коли силу переконання використали з

			✓ Як протидіяти негативним і небезпечним впливам?	<i>переконання, примус</i>	позитивними чи негативними намірами; ✓ обґрунтовує необхідність власної відповідальності за поведінку в побуті та громадських місцях; ✓ демонструє модель безпечної поведінки згідно з інструкціями та правилами в соціальному і природному середовищі; ✓ діє за алгоритмом у небезпечних ситуаціях, використовуючи інформацію, що міститься в тексті інструкції; ✓ тлумачить поняття теми.
11.		Секрети успіху групової і командної роботи	✓ Як думки, емоції та поведінка впливають на взаємини людей? ✓ У чому цінність групової та командної роботи? бувають емоції? ✓ Що робить команду успішною?	<i>Командна робота</i>	✓ Визначає взаємовплив емоційного стану, переконань, поведінки всіх учасників спільної діяльності; ✓ бере участь у командній роботі та виконує різні ролі, враховуючи індивідуальні особливості та потреби; ✓ гнучко та конструктивно взаємодіє з новими людьми,

					адаптується до нових місць та ситуацій; ✓ тлумачить поняття теми.
12.		Конфлікти в житті людей	✓ Яку роль відіграють конфлікти в житті людей? ✓ Як розпізнати конфлікт і обрати стратегію поведінки в ньому? ✓ Які розрізняють ефективні способи розв'язання конфліктів?	<i>Конфлікт.</i>	✓ Ідентифікує причини та наслідки виникнення конфліктів у різних ситуаціях; ✓ визначає, що влаштовує / не влаштовує в знайомому оточенні; ✓ пропонує, як можна змінити те, що його не влаштовує; ✓ моделює ситуацію з конструктивним залагодженням конфліктів; ✓ тлумачить поняття теми.
Розділ 4. Моральні відносини в суспільстві					
13.		Милосердя та співчуття	✓ У чому сутність співчуття й милосердя? ✓ Як виявляти милосердя та співчуття словом і ділом? ✓ Яку роль відіграє чуйність у взаєминах людей?	<i>Співчуття, милосердя, чуйність</i>	✓ Розповідає про сутність милосердя та співчуття; ✓ розуміє, як виявляти милосердя та співчуття словом і ділом; ✓ усвідомлює роль співчуття та чуйності у взаєминах між людьми, значення безкорисливої допомоги; ✓ тлумачить поняття теми.

14.		Альтруїзм. Увага до людей з особливими потребами	✓ У чому сутність альтруїзму? ✓ Якими можуть бути прояви й наслідки альтруїзму? ✓ Як проявляти увагу до людей з особливими потребами?	<i>Альтруїзм, егоїзм</i>	✓ Розпізнає прояви альтруїзму та егоїзму; ✓ вирізняє у власній поведінці і поведінці інших людей прояви альтруїзму та егоїзму; ✓ виявляє чуйність до осіб, які потребують допомоги; ✓ Визначає ознаки чуйного ставлення до людей з особливими потребами і виявляє його у поведінці ✓ тлумачить поняття теми.
15.		Доброчинність і благодійність	✓ У чому сутність доброчинності та благодійності? ✓ Хто такі меценати і філантропи? ✓ Чому благодійність — це добре?	<i>Доброчинність, благодійність, меценат, філантроп</i>	✓ Виокремлює ознаки доброчинності; ✓ наводить приклади благодійності, меценатства, філантропії з історії та сучасності; ✓ усвідомлює, що благодійність – це добре; ✓ тлумачить поняття теми.
16.		Волонтерство	✓ У чому сутність волонтерства? ✓ Які бувають види волонтерства?	<i>Волонтерство, волонтер</i>	✓ Пояснює сутність і значення волонтерства; ✓ називає види волонтерської діяльності; ✓ розповідає про те, як долучитися до них;

			✓ Чому варто стати волонтером та як це зробити?		✓ тлумачить поняття теми.
Підсумки					
17.		Моральність і Я	✓ Чому моральність має бути основою людських стосунків? ✓ Як взаємодія та співпраця впливають на життя людини і суспільства? ✓ Яким має бути світ людських взаємин? ✓ Чому відносини в суспільстві мають бути моральними?		✓ Пояснює, чому моральність має бути основою людських стосунків; ✓ розуміє, як взаємодія та співпраця впливають на життя людини і суспільства; ✓ усвідомлює, яким має бути світ людських взаємин; ✓ доводить, чому відносини в суспільстві мають бути моральними.